

2005-03-07

Kerstin Söderlind

Angående upprustning av Lugnviks industriområde

På uppdrag av Företagarföreningens årsmöte har representanter från Företagarföreningen och Östersunds kommun vid ett par tillfällen träffats och diskuterat kring industriområdets yttre miljö.

Ett viktigt område som kan utvecklas

Industri- och affärsområdet är med sina 900 – 1000 arbetsplatser viktigt för Östersunds kommun. Det är också något av en entré till staden för dem som kommer norrifrån. Det är positivt för alla att försöka göra området så attraktivt som möjligt, inte minst för dem som jobbar där varje dag. Från kommunens sida är vi glada över Företagarföreningens initiativ. Hur en fortsättning av projektet och samarbetet runt det kan se ut, återstår att utreda. Det första steget som måste tas är att undersöka vilket intresse och vilka idéer som finns bland föreningens medlemmar.

Miljöaspekt och status

Området ligger alldeles i närheten av Semsån. Den är känd för sin artrikedom vad gäller fåglar, och som ett bra fiskevatten. Vattnet kommer från Tysjöarna som är Jämtlands läns största blekeområde. Vattnet är alltså särskilt kalkrikt och har stort ekologiskt värde.

Det vore spännande att uppmärksamma detta i en upprustning/utveckling av industriområdet, och försöka ge verksamheterna en ekologisk framtoning. Att sträva efter små utsläpp och miljövänlig produktion så långt det är möjligt kan ge området en god status och fungera som konkurrensmedel.

Kommunens angränsande mark

Markremsan mellan Storlienvägen och verksamheterna på dess östra sida är allmän plats. Här är vi intresserade av att både knyta an utformningen till den inne på industriområdet och att på ett snyggt sätt markera att staden Östersund börjar här. En möjlig utformning av den markytan är att modulera den så att den blir mjukt kullig. Det är ett sätt att motverka uppställning av maskiner på den, samtidigt som det ser intressant och snyggt ut. Också här kan tall planteras, på sina ställen med buskage eller inslag av asp.

Kommunens mark vid bostadsområdet

På marken mellan Lugnviks bostadsområde och Trondheimsvägen vill vi inom kommunen göra planteringar eller andra markarbeten som också bidrar till att välkomna dem som kommer till Östersund norrifrån. Här ser vi möjligheter att informera om sevärdheter och händelser, men vi har inte gjort några skisser på hur detta kan se ut.

Bertil Danielsson
Gatuingenjör, avdelningschef Trafik & Park

Nicole Lindsjö
Stadsträdgårdsmästare

Här är några tankar och förslag från oss på Trafik & Park. Bilderna är tänkta som skissartade förslag som kan ligga till grund för en diskussion inom Företagarföreningen.

Namn

När området rustas upp kan det vara värdefullt att lägga till namnet "Semsån" eller något annat till dagens "Lugnvik". Ett namnbyte innebär att bostadsområdet "Lugnvik" får en egen identitet och att industriområdet också får en egen identitet. Det är antagligen bra att försöka hitta ett namn med anknytning till platsen/dess historia/dess främsta verksamheter och som har en positiv klang.

Kalksten

Eftersom Semsån avvattnar Tysjöarna och dessa är rika på kalk, är kalksten ett bra val vid olika markeringar av området, till exempel vid entréer och andra ställen som särskilt ska uppmärksammas. Skyltar med områdets namn kan exempelvis stå på en kalkstensmur.

Oklara entréer förtydligas

I dagsläget är de tre huvudentréerna till området ganska otydliga. De bör markeras så att de som besöker och de som lämnar området inte har några problem att orientera sig. En skylt kan kompletteras med planteringar av förslagsvis bergtall (*Pinus mugo* 'Mughus') och Havtorn (*Hippophaë rhamnoides*). De är formstarka buskar som passar bra tillsammans – tallen mörk och tung, havtornet silvergrå och lite lättare. Ingen av dem blir högre än 5 meter. En sorts portal, i pelarform eller annan form, kan användas för att ytterligare förtydliga entrén och göra så att den syns på långt håll.

I vissa fall sammanfaller den lämpliga entrézonen med fastighetsmark. På de ställena är det lämpligt att tillsammans med fastighetsägaren försöka hitta en lösning så att entrén ser trevlig ut och är tydlig utan att verksamheten störs.

Svårläst lokal slinga förtydligas

Inne i området kan det idag vara svårt för besökare att veta vilka vägar som utgör huvudstråken. Ett sätt att tydliggöra vilken som är den viktigaste vägen ("slingan" inne i området) är att anlägga refuger mellan väg och verksamhetsområde. I dessa, som ska hållas kortklippta och städade, planteras en allé av tallar. De visar tydligt hur vägen går där den svänger i svårlästa korsningar som den mellan Wikanders väg och Nifsåsvägen. Så slipper besökaren att fortsätta rakt fram av misstag. Tallen är också ett av de träd som har lång livslängd och ser bra ut långt upp i åren. Andra, mer snabbväxande arter (poppel m.fl.) förlorar vitalitet redan efter ca 70 år och bidrar inte till känslan av långsiktig hållbarhet på samma sätt som tall.

Snyggare inne på området

Vi föreslår att de verksamheter som har upplag som ser mindre snygga ut försöker att ordna sina tomter så att upplagen inte ligger mot vägen. I Gnosjö, Värnamo och Zürich har man med enkla medel fräschat upp tomterna så att både kunder och anställda känner sig mer tilltalade av miljön.

I vissa fall kan buskplanteringar användas för att dölja upplag m.m., man kan då använda bergtall och havtorn precis som vid entréerna.

Enhetlig utrustning och färgskala

Ytterligare ett sätt att skapa en helhetskänsla på området är att försöka att samordna belysning, räcken och stolpar och annan utrustning, så att inte varje företag har en egen variant. Om det är möjligt kan man försöka använda sig av en färgskala på området. Den kan bestå av två-tre färger (ljusgult och aluminiumgrått skulle kunna vara snyggt) och bör antagligen tas fram i samarbete med en konsult. En konsult kan också vara delaktig i att arbeta fram en logotyp för området.

Belysning

Belysningens kvalitet bör också ses över. Den är ett effektivt sätt att skapa olika associationer hos människorna i området. För mycket ljus kan ge en obehaglig känsla av att vara övervakad och störa områdets möjligheter till ekologisk framtoning; för lite ljus kan skapa känslor av otrygghet och osäkerhet. Också här bör en konsult kunna hjälpa till att hitta en bra lösning.

En utveckling och upprustning av området ter sig i nuläget både positiv och spännande. Vi hoppas att diskussionen inom Företagarföreningen blir givande och att ni vill hålla kommunen à jour med vad som händer.

Bästa hälsningar

Kerstin Söderlind, projektanställd Trafik & Park

Zonindelning

- Den lokala slingan markeras så att det blir tydligt för besökaren vilka vägar som utgör huvudstråken. Om man använder sig av tallar, blir det lätt att se hur slingan går också på håll.

Områdets tre huvudentréer:

1. Den norra entrén är relativt lätt att markera eftersom marken i dagsläget inte upptas av någon verksamhet. Det finns gott om utrymme för t.ex. planteringar och skyltning.
2. Den nordöstra entrén är den som är mest svårläst. Särskilt besökare som ska lämna området har problem att se den. Det kan delvis bero på att de verksamheter som finns inrymda på tomterna närmast utfarten är av så likartad karaktär att de lätt läses samman till en. Vägen som leder ut ur området kan idag uppfattas som en infart till en tomt och är i särskilt behov av markering. Eftersom fastigheterna når ända ut till Kännåsvägen och Trådvägen finns i nuläget inte mycket utrymme för plantering och skyltning. Här blir marken på södra sidan om Trådvägen extra viktig, men det vore också bra om man tillsammans med fastighetsägarna kunde hitta ett sätt att markera utfarten på deras tomter. Om det inte finns någon mark att avvara för t.ex. refuger med plantering och skyltning, kan skyltning och färgsättning inne på tomten bidra till att skapa tydlighet.
3. Den södra entrén borde vara lätt att markera för dem som kommer söderifrån eftersom en del av marken i zonen idag är skog. Den del av zonen som upptas av fastighet kan i samråd med fastighetsägaren göras så snygg och attraktiv som möjligt. Skyltning och färgval kan bidra till att skapa en enhetlig entré utan att störa verksamheten.

Annan mark i området:

- Marken mellan Storlienvägen och Trondheimsvägen tillhör Östersunds kommun. Den lämpar sig väl för en anläggning som både kan välkomna besökare norrifrån till staden och som följer stilen på planteringarna inne i industriområdet.

- På Trondheimsvägens västra sida ligger bostadsområdet Lugnvik. Marken här tillhör Östersunds kommun och ska kunna fungera delvis som promenadområde för de boende och som skyltplats för staden.

 Lokal slinga

 De viktigaste entréerna till området

2.

3.